Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и р. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.
Администрація и Експедиція вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.
Редакція ул. Францисканьска ч 10, двере 10.
Письма приймають ся лишь франкованй.
Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвской".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвской" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи
на цѣлый рокъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.
Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рокъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
за чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 197. Вторникъ 3 (15) вересня 1891. Рокъ I.

Босфоръ, Дарданелѣ и Румунія.

Коли люде станутъ о чôмсь богато говорити, то выдобудуть на верхъ и такй рѣчи, котрй хочь може на разѣ не маютъ нѣякои вартости. то все таки суть досыть цѣкавй а для будучности можуть мати непослѣдне значѣне. Такъ стало ся и зъ справою дарданельскою, котра доси ще не притихла и дала добру нагоду выдобути на верхъ деякй рѣчи, про котрй доси або не знало ся або мало звертало ся на нихъ уваги.

Звѣстна рѣчь, що колибъ Россія хотѣла заняти Константинополь и добути ся на Середземне море, то ѣй не позостае инша дорога якъ лишь або пойти черезъ Румунію и Болгарію або форсувати переходъ черезъ Босфоръ и Дарданелѣ, або перебирати ся рôвночасно обома дорогами. На рôвночасный походъ обома дорогами треба бы однакожь величезнои силы. а вôдтакъ ще и повного забезпеченя. що жадна зъ державъ европейскихъ анѣ не рушить ся въ оборонѣ Туреччины противъ Россіи, о чôмъ при теперѣшныхъ вôдносинахъ політичныхъ не моглобы бути анѣ бесѣды. Россіи не позôставало бы отже нѣчого, якъ лишь выбирати одну зъ тыхъ дорôгъ на Константинополь. Справа дарданельска дала отже нагоду константинопольскому кореспондентови газеты Hamburg. Corr. звернути увагу на то, що Россія лагодить ся при данôй нагодѣ форсувати дорогу черезъ Босфоръ, а теперѣшна умова еи зъ Туреччиною лишь початкомъ до того. Чи оно такъ чи нѣ, въ то не входимо: але все такй досыть суть цѣкавй данй, якй наводить той кореспондентъ на пôддержане свого погляду. Вôнъ каже:

Россія мае на Чорнôмъ мори досыть пароходôвъ. щобы до 24 годинъ высадити на берѣгъ 30.000 разомъ зъ артілеріею. Дальшй транспорты можуть наступити въ 3 або 4 дняхъ. а то выстало бы зовсѣмъ, щобы напасти на Константинополь зъ достаточною силою. Кореспондентъ той каже, що вôнъ довѣдавъ ся зъ доброго жерела, що Россія постановила при данôй нагодѣ высадити свое войско по обохъ бокахъ Босфору: на европейскôмъ и на азійскôмъ боцѣ; однакожь головна сила мала бы пойти европейскимъ бокомъ. Укрѣпленя Босфору мали бы россійскй войска заняти вôдтакъ скорыми нападами зъ заду и обсадили бы ихъ своею залогою, а рôвночасно замкнено бы найважнѣйшу часть Босфору торпедами такъ, щобы черезъ него не могли достати ся турецкй або якй небудь другй кораблѣ. Недавно тому одна зъ дружныхъ державъ остерѣгала Туреччину, але то не помогло нѣчого. Кореспондентъ той нагадуе, впрочôмъ звѣстный вже фактъ, що торôкъ въ осени перебували въ Константинополи россійскй офіциры и яко туристы рекоґноскували Босфоръ та ажь тогды уступили ся, коли войсковй аташе другихъ державъ звернули на то увагу Туреччины. Ба ще недавно тому ѣздивъ россійскій консуль зъ Румеліи рекоґноскувати Босфоръ удаючи, що нѣбы то вôнъ шукае за якоюсь стариною въ могилахъ та розвалинахъ надъ Босфоромъ.

Мабуть попри инше также и справа дарданельска налякала Румунію такъ, що она паразъ побачила то, що дѣе ся въ еи найблизшôмъ сусѣдствѣ, въ Бесарабіи. Выходяча въ Букарештѣ ґазета Romanul. помѣстила оногди таку статью. котра середъ иншихъ обставинъ була бы дѣйстно въ силѣ выкликати немалый переполохъ. Зъ неи выходило бы. якъ колибъ Россія лагодила ся дѣйстно до походу черезъ Румунію. Згадана ґазета пише:

„Недуга королевои була лишь поверховною причиною подорожи короля и его першого міністра. Правдивою причиною подорожи, було грôзне положене въ Европѣ. Многй ознаки, а особливо громадженє россійского войска въ Бесарабіи, не дозваляють сумнѣвати ся, що Россія, опираючись на Францію, Грецію, Сербію и Чорногору, коли вже не въ сѣмъ роцѣ. то певно зъ весною, схоче знову черезъ нашь край пойти на Входъ. Чи маемо ставити тому опôръ? Колибъ мы то мали самй робити, то було бы то дитиньствомъ навѣть о тôмъ думати. Насъ бы Россія задушила своимъ войскомъ. Задача короля и міністра Фльореска лежить въ тôмъ, щобы забезпечитись, чи державы середнои Европы и Анґлія схотять збройно ставити опôръ походови Россіи черезъ Румунію. Въ такôмъ случаю поставили бы мы войско на границы и ставили бы доти опôръ Россіи, доки не надôйшла бы помôчь вôдъ середно-европейскихъ державъ. Колижь бы державы середнои Европы схотѣли выжидати, то мы мусѣли бы порозумѣти ся зъ Россіею и зробити ѣй дорогу для свобôдного переходу".

Ну, такъ ще зле не есть, якъ то представляесь румуньскôй ґазетѣ. Все вказуе на то, що король румуньскій ѣдучи до Венеціи до недужои королевои, не ѣхавъ тамъ зъ нѣкимъ порозумѣвати ся и доси бодай зъ нѣкимъ не порозумѣвавъ ся, хочь правда, що то впадае въ очи, що вôнъ забравъ зъ собою першого свого міністра. Также и становище Россіи та взагалѣ сітуація европейска не есть ще такъ грôзна якъ то представляе Romanul; але якъ зъ его представленя такъ и зъ вѣстей поданыхъ въ Hamb. Corr. выходить те одно, що Россія лагодить ся чимъ разъ бôльше до того, щобы въ данôй хвили зробити собѣ дорогу або черезъ Румунію або черезъ Босфоръ и тогди ажь може покаже ся, на скôлько всѣ

Нечесть и простацтво въ давныхъ часахъ.

„Часы змѣняють ся а зъ ними и люде", каже стара пословиця. И оно дѣйстно такъ. Коли приглянемось, якъ то давнѣйше бувало а якъ есть теперь, то побачимо, що люде не лишь въ своѣмъ способѣ житя, але и въ своихъ понятяхъ значно змѣнили ся, а чимъ ширше и глубше поступають просвѣта и цівілізація, тымъ ще бôльше поступае и тота змѣна. Отъ возмѣмъ хочь бы то, що давнѣйше уважало ся за нечесть. Певно, що понятя чести и нечести не дадуть ся всесторонно вôддѣлити вôдъ себе, бо то зависить вôдъ того, якъ люде на якесь дѣло дивлять ся. Нечестнымъ чоловѣкомъ называемо нинѣ лишь того, хто допускаесь якогось такого дѣла, котре противить ся законамъ и за котре законы накладають якусь кару, якъ н. пр. простый якійсь злочинъ, крадѣжь, убійство и т. д.

Не такъ було въ давныхъ часахъ. Давнѣйше уважалось нечестнымъ не то, що було наслѣдкомъ нечестного способу мысленя чоловѣка, що выходило зъ его злои волѣ и злого серця, але то, що просто комусь, якôйсь бôльшôй або меншôй громадѣ людей не подобалось. Зъ вôдси то пôшло, що декотре занятє людей, декотра робота, котра хочь може була и хосенна и потрѣбна, уважалась нечестною лишь длятого, що може була сполучена зъ чимсь такимъ, що мало кому могло сподобатись. Найбôльше вôдносилось то до ремѣсла, але були и часы и краѣ, въ котрыхъ навѣть такъ важный станъ якъ селяньскій, бувъ въ загальнôй погордѣ и уважавъ ся нечестнымъ. Дѣялось то особливо въ тыхъ краяхъ. въ котрыхъ запанувавъ якійсь чужій нарôдъ и уважавъ себе въ нѣмъ паномъ. Зъ того настававъ вôдтакъ мѣжь людьми великій роздѣлъ и погорда та ненависть одныхъ до другихъ и вѣчна колотнеча.

Але вже нѣхто не бувъ въ давныхъ часахъ въ такôй погордѣ, якъ шевцѣ, гарбарѣ, въ декотрыхъ краяхъ мелники и ткачѣ, а вôдтакъ лупѣй, гицель и катъ, а наконець ще спѣваки, музиканты, вояки и „комедіянты" або по теперѣшному сказавши, артисты театральнй.

Шевство и гарбарство уважались длятого ремѣслами неприносячими чести, що тй, котрй ними займались, мусѣли выконувати не дуже пріятну роботу. Бути шевцемъ або гарбаремъ уважалось у насъ навѣть ще до недавна чимсь нечестнымъ. Родичѣ страшили дѣтей и казали хлопцеви: Коли не будешь учити ся, то пôйдешь до шевця! Шевство и гарбарство то були вже послѣднй ремѣсла, до котрыхъ хтось бравъ ся. А якъ же теперь часы змѣнили ся! Нинѣ маемо специяльнй школы шевства и гарбарства, а се послѣдне вымагае навѣть и высшои науки та немалого знаня хеміи и технольоґіи. До гарбарства нинѣ годѣ вже навѣть брати ся простому чоловѣкови, коли до него треба не абы якого знаня и капіталу. Якъ дуже згаданй ремѣсла були въ давныхъ часахъ въ нечести у людей, досыть вказати на то, що у насъ выробилась навѣть була приповѣдка, що лупѣй то кумъ гицля, а швецъ и гарбарь то его братя. Тй и декотрй другй занятя, впрочôмъ зовсѣмъ непоганй, були въ такôй нечести, що всѣ вôдъ тыхъ людей, що ними занимали ся, бокували и уважали собѣ за найбôльшу нечесть зъ ними сходити ся, а ще бôльше зъ ними своячити ся. Тыхъ людей не принимано до нѣякихъ цехôвъ, имъ не вôльно було займати якй небудь уряды громадскй, а навѣть ихъ потомки, хочь и не занимались тымъ, що ихъ батьки и дѣды, уважались нечестными и передовсѣмъ не могли бути священиками.

Але вже нѣхто не бувъ въ такôй погордѣ якъ гицель и катъ, що впрочôмъ и не дивниця, бо то рѣчь зовсѣмъ природна, що до такого занятя не бравъ ся нѣякій честный чоловѣкъ. Звычайно назначувано до того зовсѣмъ ледащихъ людей, якъ пущеныхъ на волю арештантôвъ и вояковъ, що утѣкали зъ войска. Катъ и гицель мусѣли завсѣгды мешкати за мѣстомъ и звычайно жили зъ собою въ дружбѣ. Катови не вôльно було заходити до церкви скорше, доки ажь не зôйшлась вся громада и

ти̂ вôдзывы и накликуваня, яки̂ вызвала справа дарданельска, були оправдани̂.

Справы краєви̂.

(*Реформа закона дорогового.*) Краєвый Выдѣлъ предложивъ бувъ въ торôчнôмъ справозданю своєи дѣяльности Соймови результатъ студій, осягненый въ справѣ реформы закона дорогового, а заразомъ подавъ бувъ и оперти̂ на тыхъ студіяхъ основы, котри̂ могли бы бути приняти̂ до переведеня змѣны обовязуючого закона дорогового. Притôмъ застерѣгъ ся краєвый Выдѣлъ, що той проєктъ може ще змѣнити ся по зôбраню и достаточнôмъ полагодженю цѣлого вôдповѣдного матеріялу.

Комісія дорогова перевела надъ тыми основами широку діскусію въ присутности тогдѣшного шефа дорогового департаменту при краєвôмъ Выдѣлѣ, п. Адама Єнджейовича, а зъ діскусіи показало ся, що справа реформы дорогового закона вымагає ще дальшихъ, основнѣйшихъ розслѣдôвъ, и ажь тогди, коли вже не буде нѣякихъ сумнѣвôвъ що до основъ, на котрыхъ реформа маєт бути оперта, зможе Выдѣлъ краєвый представити Соймови вôдповѣдни̂ внесеня. Желаня въ тôмъ напрямѣ выразила комісія дорогова въ своѣмъ справозданю, котре Соймъ принявъ до вѣдомости. Вôдповѣдно до тыхъ вказôвокъ, веде краєвый Выдѣлъ дальше безъ перервы свои розслѣды надъ справою реформы закона дорогового, щобы пôзнати всесторонно и основно потребы цѣлого краю.

Веденє дальшихъ основнѣйшихъ выслѣдôвъ єсть тымъ бôльше оправдане, що новеля дорогова зъ 1885 року, котра ввôйшла въ житє властиво ажь въ 1887 роцѣ, а въ деякихъ повѣтахъ ще пôзнѣйше, — треває взагалѣ за короткій часъ, щобы можна приступати до єи змѣны вже теперь зъ повною свѣдомостію, выкликаныхъ нею добрыхъ або лихихъ наслѣдкôвъ. При тôмъ ще реформа, котра мала бы перевести ся, мусить бути такъ обдумана, абы давала запоруку, що по якôмсь короткôмъ часѣ не буде потрѣбно новои реформы, бо нѣчо такъ не причиняє ся до пôдкопуваня поваги законôвъ, якъ части̂ ихъ змѣны.

Супротивъ сихъ вымогъ дороговои комісіи, дотеперѣшни̂ студіи дорогового департаменту краєвого Выдѣлу надъ тою справою хочь пôдготовили богато матеріялу, всежь таки ще не выстають, черезъ що и справа реформы дорогового закона мусить уважати ся на теперь за недозрѣлу до законодавчого трактованя.

Зъ тыхъ отже причинъ и зъ уваги, що, евентуальна реформа громадского закона о утвореню громадскихъ кругôвъ моглабы бути зъ користію выхôснована при змѣнѣ закона дорогового въ напрямѣ скрѣпленя силъ заряду громадскихъ дорôгъ, рѣшивъ Выдѣлъ краєвый здержати ся на теперь зъ представленємъ Соймови проєкту реформы дорогового закона. Ухваленый на послѣднôй сесіи соймовôй законъ о уживаню публичныхъ дорôгъ, недержавныхъ, до будовы зелѣзничныхъ дорôгъ, провадженя на нихъ руху и уживаня до иншихъ цѣлей загального хôсна — одержавъ, якъ знаємо Цѣсарску санкцію. Отже краєвый Выдѣлъ, передвиджуючи, що вже въ недалекôй будучности треба буде примѣнити той законъ, приготовивъ проєктъ загальныхъ нормъ, котрыхъ має ся придержувати при удѣлюваню позволу на уживанє публичнои дороги въ цѣляхъ закономъ означеныхъ. Однакъ выданє тыхъ нормъ вымагає найбôльшои обачности, абы задалеко сягаючими вымогами не утрудняти пôдприємствамъ уживаня дорôгъ до будовы зелѣзниць, а зъ другои стороны, не наражувати публичнои комунікаціи на небезпечнôсть и значни̂ недогоды, а дорогового фонду на очевидну шкоду.

Томужъ подробицѣ приготовленого проєкту будуть ще розслѣджени̂ зъ якъ найбôльшою точностію и ажь тогдѣ ти̂ нормы оголосять ся публично.

Перегл ядъ політичный.

Пос. Пленеръ мавъ въ Хебѣ бесѣду, въ котрôй доказувавъ, що правительство хоче въ той способъ поступати, щобы лишь вôдъ часу до часу творити собѣ бôльшость. Такъ не буде могло довго бути, коли зôйдуть зъ порядку дневного справы економічни̂, то и бôльшости не стане. Справы таки̂ якъ реформа судôвництва, реформа податкôвъ и реґуляція валюты не обôйдуть ся безъ тревалои бôльшости. Теперѣшни̂ вôдвосины нѣмецкои партіи ліберальнои до правительства суть того рода, що не вяжуть жадну сторону. Що до політичныхъ выглядôвъ на будучнôсть, то зазначивъ Пленеръ, що рухъ середъ Чехôвъ стає чимъ разъ бôльшій. Молодочехи домагають ся того, чого въ сѣмдесяти рокахъ домагали ся Старочехи. Они противни̂ дуалізмови и нѣмецкôй мовѣ урядовôй, хотять самостôйнои ческои державы зъ прилученємъ до Чехъ Моравы и Шлеска, словомъ они хотять повного переобразованя державы. Справа нѣмецко-ческои угоды стоить нинѣ гôрше, якъ стояла при закрытю ческого сойму, але Нѣмцѣ не попустять ся вѣденьскихъ точокъ угодовыхъ. Доси мимо великого упору переведено двѣ точки угодови̂ и показало ся що н. пр. секціи рады шкôльнои краєвои зовсѣмъ добре фунґують а Чехи не мали ще анѣ разу причины жалувати ся. Пленеръ домагавъ ся наконець реформы ординаціи выборчои въ Чехахъ.

Вступни̂ роботы до гр. кат. синоду у Львовѣ вже покôнчени̂ и розôслано вже запрошеня до участникôвъ синоду. Кардиналъ Чяска, котрый въ пятницю прибувъ зъ Риму до Вѣдня а зъ вôдси въ суботу мавъ выѣхати до Львова, замешкає въ митрополичôй палатѣ.

До Poll. Corr. доносять зъ Риму, що правительство россійске дало Ватиканови спôзнати свою обаву, що ухвалы маючого вôдбути ся у Львовѣ синоду руского гр. кат. духовеньства можуть вплинути на уніятôвъ въ Россіи въ способъ, якого собѣ въ Петербурзѣ не желають, и длятого зажадало оно поясненя о цѣляхъ сего синоду. Ватиканъ вôдповѣвъ на то, що претенсіи россійского правительства, щобы дôстати поясненя о синодѣ, котрый дотыкає выключно церковныхъ интересôвъ австрійскихъ пôдданыхъ, суть зовсѣмъ не оправдани̂ и длятого Ватиканъ не видить потребы заспокоювати бажаня россійски̂.

Яко вôдгомôнъ зъ маневрôвъ цѣсарскихъ коло Шварценавъ треба занотувати ще си̂ вѣсти, яки̂ подає Köln. Ztg. По скôнченю маневрôвъ похваливъ Цѣсарь Францъ Іосифъ войско и сказавъ: Бажаю моимъ народамъ удержати миръ, але коли бы насъ мала заскочити война, то знайде насъ приготовлеными. А цѣсарь Вільгельмъ сказавъ: Коли бы насъ заскочила вôйна, то знайде она обѣ арміи плече объ плече въ вѣрнôй и тѣснôй дружбѣ. До W. Allg. Ztg. доносять знову зъ Монахова, що цѣсарь Вільгельмъ мавъ тамъ собѣ дуже хвалити австрійску армію и казавъ, що переконавъ ся наочно, якій она величезный поступъ зробила. Вôнъ може теперь зовсѣмъ на австрійску армію спустити ся.

Новинки.

— **Монсіньоръ Чяска,** делеґатъ папскій на гр. кат. синодъ у Львовѣ, приѣзджає нинѣ курієрскимъ поѣздомъ зъ Вѣдня и замешкає въ митрополичôй палатѣ.

— **Є. Ексц. п. Міністеръ Шенборнъ** вôдбувъ въ суботу рано візитацію высшого суду краєвого. Въ сали засѣданъ зôбрали ся були: ґреміюмъ совѣтникôвъ выс

тогды мусѣвъ вôнъ ставати ажь въ самôмъ кутику зъ далека вôдъ всѣхъ людей. Коли катъ померъ, то єму не дзвонили, тыхцемъ въ ночи выносили тѣло на кладовище и тутъ ховали зъ далека вôдъ всѣхъ людей; для катôвъ бувъ навѣть установленый окремый судъ, котрый ихъ судивъ.

Дивна рѣчь, що въ Нѣмеччинѣ уважались въ давныхъ часахъ нечестными таки̂ люде якъ вôвчарѣ, мелники и ткачѣ, котрыхъ нинѣ всѣ поважають. Вôвчарѣвъ не люблено для того, бо говорено, що они, коли имъ згине вôвця, сами̂ зъ неи шкôру здоймають. Мелникôвъ и ткачѣвъ уважано нечестными, бо они крали людемъ збôже и пряжу. Такъ само уважались нечестными ти̂, що въ давныхъ часахъ удержували лазнѣ. Давнѣйше була н. пр. въ Нѣмеччинѣ въ кождôмъ мѣстѣ лазня, але що въ тыхъ лазняхъ дѣялась звычайно найбôльша розпуста, то и властитель лазнѣ уважавъ ся чоловѣкомъ нечестнымъ. А всежъ таки въ 1430 р. стало ся, що баварскій князь Альбрехтъ оженивъ ся бувъ зъ донькою властителя лазнѣ, Яґною Беравнеръ. Коли разъ князя не було дома, казавъ єго батько, пануючій князь Ернестъ, зловити Яґну и звязати и судити якъ чарôвницю; каты повели єи до Дунаю и тутъ въ очахъ множества народу кинули єи въ воду.

Такъ само уважалось въ давныхъ часахъ за нечесть бути спѣвакомъ, музикантомъ, комедіянтамъ и воякомъ. Вояки уважались нечестными мабуть для того, що рабували и розбивали; впрочôмъ давнѣйше вербовано до войска и до него пристававъ лишь той, хто вже не мавъ чого вхопити ся. Спѣвакôвъ, музикантôвъ и комедіянтôвъ уважано для того нечестными, що они волочили ся свѣтами. Ажъ коли въ войску и на цѣсарскихъ дворахъ заведено музику стали музиканты и спѣваки бôльше поважати ся. Артисты театральни̂ були въ такôй нечести, що ще 1760 коли въ Дрезднѣ померла була нѣмецка артистка Кароліна Найберъ, не хотѣвъ єи нѣхто похоронити, ажь знайшовъ ся якійсь селянинъ, що взявъ тѣло на тачки, повѣзъ на кладовище и тамъ потайкомъ пересадивъ черезъ муръ та похоронивъ.

Нинѣ часы змѣнили ся и честна праця, хочь не конче приятна знайшла пошановокъ и сталась честною; нинѣ вже нема ремѣсла, котрого бы хтось встыдавъ ся а навѣть и ти̂ люде, до котрыхъ справедливо маємо вôдразу, не становлять супротивъ права нѣякои выимки.

Такъ само якъ понятє нечести такъ также змѣнилось и понятє та погляды людей о простацтвѣ. Нинѣ колибъ хтось зъ интеліґентнѣйшихъ людей ѣвъ пальцями уважалось бы вже простацтвомъ. Давнѣйше и на королѣвскихъ та цѣсарскихъ дворахъ ѣло ся лишь пальцями а рôвночасно и носы обтирало ся руками; на королѣвскôмъ дворѣ въ Франціи выдано длятого приказъ, що носа не вольно обтирати правою рукою, котрою бере ся мясо зъ миски. Вилки до мяса почали уживати ся ажь въ 16 столѣтю. Нинѣ, коли якась дама закурить папѣроса, то вже люде на то не дуже добре дивлять ся а давнѣйше дамы зъ королѣвскои родины курили навѣть люльки. Обѣ доньки французского короля Людвика XIV ходили до простыхъ воякôвъ та зичили собѣ у нихъ люльки, щобы трохи попакати. Нинѣ, коли простый чоловѣкъ бє свою жѣнку, то вже беремо єму то дуже за зле а давнѣйше такій князь Беррі бравъ свою жѣнку на колѣно и бивъ передъ всею служобою такъ, якъ бє ся розпустного хлопця. Маркізъ Ля Валєтъ давъ своѣй нареченôй въ лице якъ разъ, коли мали ити до церкви повѣнчати ся. Кн. Конде, котрый въ исторіи называєсь великимъ, бивъ свою жѣнку кулаками и копавъ ногами.

Такожь и піяньство въ давныхъ часахъ не брало ся такъ дуже за зле, якъ нинѣ. Чимъ хто бôльшій бувъ тогди панъ, тымъ бôльше пивъ. Пôдъ конець панованя Людвика XIV. въ Франціи, було страшне піяньство на королѣвскôмъ дворѣ, а дамы упивали ся ще бôльше якъ мужчины. Пôзнѣйше за реґентіи було ще бôльше піяньство. Самъ реґентъ бувъ кождого вечера пяный, а єго найбôльшимъ приятелемъ бувъ чоловѣкъ, що черезъ сорокъ лѣтъ анѣ одного дня не бувъ тверезый. Донька реґента, славна княгиня Беррі, пôйшла за примѣромъ свого батька и упивалась такожъ

ного суду краєвого, ґреміюмъ совѣтниковъ суду пôдъ проводомъ президента Пиоитковского и віцепрезидента Бялоскурского та начальники судôвъ повѣтовыхъ мѣско-делеґованыхъ. Тутъ повитавъ п. Міністра Є. Ексц. бар. Сімоновичь довшою промовою, въ котрôй мѣжь иншимъ пôднѣсъ и то, що вымѣръ справедливости не поступає въ вôдповѣдною скоростію а то зъ причинъ независимыхъ вôдъ чинностей урядовыхъ, именно же головна причина тому недостача процедуры цивільнои и невôдповѣдна дотація судôвъ. Край нашъ — сказавъ бар. Сімоновичь — вôдносить ся длятого зъ повнымъ довѣріємъ до Вашои Ексц. зъ надѣєю, що зволить приложити своихъ рукъ до полѣпшеня сихъ вôдносинъ. П. Міністеръ подякувавши за примѣръ сказавъ, що зробить що буде можна, але все не може такъ скоро поступати, якъ бы то було пожаданымъ. Опôсля звидѣвъ п. Міністеръ всѣ бюра а вернувши по візитахъ до Намѣстництва удѣлявъ авдієнцій. Мѣжь иншими принимавъ п. Міністеръ: Є. Ексц. Впреосв. Митроп Сембратовича, Архіеп. Иссаковича, віце-президента Рады шкôльнои дра Бобжиньского репрезентантôвъ палаты адвокатскои и нотаріяльнои и репрезентантôвъ черновецкои палаты адвокатскои.

— **Членами синоду** именовани зъ епархіи львôвскои крôмъ всѣхъ декановъ ще и оо.: Левъ Джулиньскій зъ Лабшина, Амвр. Зарицкій зъ Романова, Іоанъ Озаркевичь зъ Болехова, Іос. Величковскій зъ Чертежа, Онуф. Зацерковный изъ Скнилова, Порф. Бажаньскій изъ Сорокъ, Игн. Телишевскій зъ Бѣлки, Пашковскій зъ Олеська, Іос. Заячкôвскій зъ Лопянки, Волод. Дорожиньскій зъ Мизуня, Ник. Колесса изъ Струтина, Игн. Галька зъ Дубковецъ, Дим. Гузаръ зъ Завалова, Клим. Глиньскій зъ Камѣннои, Анат. Долиньскій зъ Яхторова, Ром. Кунцевичь изъ Станимира и катехити оо.: Алекс. Тороньскій, Александеръ Стефановичь, Онуф. Лепкій, Вас. Копытчакъ и Ив. Гушалевичь.

— **Перенесеня.** П. Намѣстникъ перенѣсъ концептового практиканта Намѣстництва, Казимира Скровачевского зô Львова до службы при староствѣ въ Перемышли.

— **Ц. к. Намѣстництво** выдало обѣжникъ до всѣхъ старостôвъ, абы звернули увагу ѣдучихъ до Болгаріи, що болгарске правительсво вымагає вôдъ подорожныхъ важныхъ паспортôвъ, безъ котрыхъ не впускає ихъ до Болгаріи а задержує въ Царобродѣ, поки они не выстараютъ ся о важни паспорты.

— **Доповняючій выборъ** одного члена до повѣтовои Рады зъ громадъ сѣльскихъ въ Сокали розписаный на день 7 жовтня с. р.

— **Стіпендію** зъ фондаціи мѣста Миколаєва, въ квотѣ 60 зр. рôчно, надало ц. к. Намѣстництво ученикови 2-ои клясы ґімназіяльнои въ Стрыю, Михайлови Чапраньскому, сынови убогого мѣщанина зъ Миколаєва.

— **Поправки испыту зрѣлости** кандидатокъ учительскихъ, що вôдпали въ липню зъ одного предмету, вôдбудуть ся въ женьской семінаріи учительской у Львовѣ дня 19 с. м. о 3 год. по полудни.

— **Курсъ науки дякôвства и хоральпого спѣву.** П. Теодоръ Янишевскій, испытованый пѣвець церковный и управитель хору въ Зборовѣ, просить насъ оповѣстити, що по мысли розпоряджения Всесвѣтл. гр. кат. Митроп. Консисторіи у Львовѣ зъ дня 13 липня 1890 р. ч. 4050, вôдкрыває въ днемъ 10 (22) жовтня с. р. при церквѣ въ Зборовѣ курсъ науки дякôвства и спѣву хоральнаго. Платня мѣсячна за науку, свѣтло, опалъ и помешканє 3 зр. 50 кр. Близшй условія удѣлить п. Янишевскій на жаданє листовно.

— **Нещасливу пригоду** зъ острымъ патрономъ вôдъ манліхерôвского карабіну мавъ оногдѣ 12-лѣтный хлопець въ селѣ Сокольникахъ, коло Львова. Вôнъ найшовъ патронъ десь на поли и хотѣвъ очевидно забавитись та всадивъ кулю въ дерево а якимсь острымъ предметомъ товкъ по пôдпальцѣ. Патронъ выстрѣливъ, а що куля не йшла глубше въ дерево, то цѣвка патронна вôдлетѣла взадъ и такъ ударила хлопця, що сильно зраненого и непритомного мусѣли вôдвезти до шпиталю.

— **Вовки и медведѣ.** Въ повѣтѣ кимполюнґскôмъ на Буковинѣ, въ селахъ Упчера и Ганна появили ся дня 2 с. м. вовки и медведѣ. Вовки роздерли 16 овець, двоє телятъ и коня, а медведѣ удусили одну корову.

— **Месть пачкарѣвъ.** До пограничного села буковиньского Русманастіора привели два селяне зъ Румуніи пару перепачкованыхъ волôвъ. Жандармерія переловила и задержала волы, а пачкарѣ повтѣкали. Другого дня прийшли знову ти два пачкарѣ ще зъ кôлькома товаришами въ Румуніи на пасовиско до Русманастіоры зъ вилами та кôлємъ, побили и вôдогнала пастуха и захопили заграницю пять коровъ мѣсцевого пароха яко вôдшкодованє за волы.

Всячина.

— **Манія злодѣйска.** Кажуть, що декотрі люде мають вже таку слабость, манію злодѣйску або „клептоманію“, що люблять красти, хоч и суть богатѣ та мають всяку выгоду и всего подостаткомъ. Єсть въ тôмъ щось и правды. Цѣкавый однакожь выпадокъ „маніи злодѣйскои“ мавъ нагоду пôзнати сими днями оденъ докторъ въ Римѣ. Зъ Риму доносять именно про таку пригоду: До одного зъ тутешныхъ найзнаменитшихъ докторôвъ прийшовъ сими днями якійсь елеґантно убраный панъ и ставъ ему розповѣдати, що его жѣнка, зъ котрою вôнъ лише рôкъ тому назадъ одруживъ ся, має манію злодѣйску и де лишь зайде, то краде, чи то по склепахъ, чи де на выставѣ або въ гостинѣ, чи хочь бы у себе дома, але за кôлька годинъ она опамятуєсь и вôддає назадъ забрани рѣчи. Вôнъ ходивъ вже до богато докторôвъ, але якось нѣхто не мôгъ ѣй порадити на ту слабôсть; може ще вôнъ ѣй порадить. Панъ той попросивъ доктора, щобы вôнъ позволивъ представити собѣ его жѣнку. Докторъ приставъ на то, на другій день зъявивъ ся той панъ зъ жѣнкою у доктора. Була то молода и дуже красна особа и выступала якъ велика панѣ. Докторъ розговорювавъ зъ нею а она въ его очахъ украла ему фотоґрафію въ золотыхъ рамкахъ высадженыхъ дорогимъ камѣнємъ и золотый тягарець, а коли вôдходила украла ще ему зъ кишенѣ золотый годинникъ зъ ланцушкомъ. Нещасливый мужь шепнувъ докторови до уха: „Видите сами якъ зле зъ моєю бѣдною женою. Я вамъ все то якъ найскорше вôдôшлю.“ Панъ той розпращавъ ся и пôйшовъ а докторъ чекавъ и чекає до нинѣ на свои рѣчи; бѣдачиско не змѣркувавъ, що то була пара простыхъ злодѣѣвъ, котра обôкрала его таки въ его очахъ.

Штука, наука и література.

„Руска орнаментика“ т. є. збôрникъ народныхъ взôрцѣвъ, буквъ и моноґрамôвъ рускихъ, выйде вже сего мѣсяця и стоить 80 кр., а зъ пересылкою почтовою о 20 кр. бôльше. Теки до того по 25 кр. за штуку. Пôзнѣйше, именно вôдъ 1 жовтня с. р., цѣна буде пôдвысшена на 1 зр. за 1 примѣрникъ, а зъ почт. пересылкою 1·20 зр. Се выданє придатнє особливо до робôтъ ручныхъ по народныхъ школахъ, длятого заряды тыхъ школъ повинни завчасу замовити собѣ „Руску орнаментику“ для своихъ бібліотекъ и для ужитку молодежи, щобы дѣвчата могли вправлятись и плекати народну орнаментику. Замовленя приймає о. Ант. Захаріясевичь, въ Сасовѣ коло Золочева.

Поѣзды зелѣзничѝ.

Пôсля годинника львôвского. (Ôдъ 1 червня 1891).

До Львова приходятъ:	Поѣздъ поспѣшн.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	8·50	9·28	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Орлова (на Ясло-Ряшѣвъ вôдъ 1 липня до 31 серпня		8·12		
Зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Станіславова	8·—	2·—		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіславова		6·53		
Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіславова и Стрыя.		3·42		
Зъ Сухои, Хирова и Стрыя.		7·54		
Зъ Станіславова, Будапешту, Мункача, Лавочного и Стрыя		9·02		
Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя.		12·19		
Зъ Сокаля и Белзця				4·22
Зъ Жовкви				6·45
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	4·15	7·20	8·30
До Пôдволочискъ	4·11		9·50	10·35
До Пôдволочискъ на Пôдзамче	4·22		10·15	11·05
До Зимноводы-Рудна			4·25	
До Орлова (на Ряшѣвъ-Ясло вôдъ 1 липня до 31 серпня		6·16		
До Сучавы, Черновець, Станіславова и Гусятина	9.16	10·24		
До Станіславова, Черновець. Ясссъ и Букарешту		4·30		
До Стрыя, Лавочного, Мункача, Будапешту, Станіславова и Гусятина		8·05		
До Стрыя, Хирова и Сухи		8·53		
До Стрыя, Хирова, Сухои, и Станіславова		10·50		
До Стрыя, Станіславова, Гусятына, Лавочного, Пешту, Хирова и Стружа		6·20		
До Белзця и Сокаля				9·25
До Жовкви				7·40

Примѣтка: Годины пôдчеркнени лінійкою означають часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Прага 15 вересня. Бувшій пос. Ржіга жертвувавъ ческôй академіи наукъ 50.000 зр.

Быстриця 15 вересня. Є. Вел. Цѣсарь принимавъ депутаціи духовеньства всѣхъ обрядôвъ и корнусъ офіцирскій спôльнои арміи. Румуньскому аепископови Мироновы Романови сказавъ Є. Вел. Цѣсарь, що задачею его святого званя єсть не лишь дбати о миръ конфесійный, але також и о згоду межи народностями.

Берлинъ 15 вересня. Африканьску експедицію Залевского напали мѣсцеви жителѣ и зовсѣмъ єи розбили. Три офіцири, мѣжь ними и Залевскій пропали безъ вѣсти.

Парижъ 15 вересня. Сербскій король выѣхавъ просто до Бѣлграду. Король Миланъ вôдвѣзъ его ажь до Нансі.

Штокгольмъ 15 вересня. Приѣхавъ тутъ италіяньскій наслѣдникъ престола; на дворци повитавъ его шведскій наслѣдникъ престола кн.Уставъ.

На своѣмъ весѣлю — а мала тогди лишь 15 лѣтъ — упила ся такъ, що двѣ добы лежала якъ мертва.

Треба ще и то згадати, що въ давныхъ часахъ найбôльши достойники допускались неразъ такихъ простацкихъ жартôвъ, якихъ нинѣ ледви чи бы и простый чоловѣкъ допустивъ ся. Братъ короля Людвика XIV споивъ разъ бувъ поета Сантеніля и насыпавъ ему до послѣднои чарки вина повно табаки; той выпивъ по пяному, а вôдтакъ померъ въ страшныхъ мукахъ.

И знову видимо якъ то часы значно змѣнили ся. Звычаѣ и обычаѣ людей стали нынѣ далеко благороднѣйшими, нинѣ кождый чоловѣкъ, хочь бы навѣть и зовсѣмъ не образованый дивить ся вже на то, щобы жити не лишь честно але щобы и цѣлый его способъ житя бувъ якійсь блягороднѣйшій, достойнѣйшій имени чоловѣка та вôдрôзнявъ его вôдъ простихъ дикарѣвъ и нѣмыхъ звѣрятъ

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Оголошеня до *Народнои Часописи* принимае Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14.*

Ретельна и користна пропозиція.

Особа интелиґентна могуча сейчасъ вложити яко пожичку до вже истнуючого, цѣлкомъ певного интересу 3 до 5 тысячей злр. отримае крôмъ вôдповѣдной забезпеки капиталу, вôдповѣдне помешкане и цѣле удержане, а о скôлько буде мôгъ бути ужитымъ въ дѣлѣ, (хотяй бы лишь до проваджения касы въ склепѣ) одержить особну нагороду.

Близша вѣдомôсть у п. **Болеслава ЛЯСКОВСКОГО у Львовѣ**, ул. Пекарска, ч. 21.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ"

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручае:

Олѣй рыбій въ двохъ родахъ, **жовтый** однократно дестилованый, дуже добре дѣлаючій противо зафльегмленя, остроты крови, недокровности, скрофуламъ и т. д.; **бѣлый** пріятнѣйшій бдъ першого, бо двократно чищеный и дестильованый. До набутя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

Циркъ братей Сідолі у Львовѣ.

Вô второкъ дня 25 вересня

Parforce-представлене

и почетный вечеръ для братей

Цесара и Францішка Сідолього,

директорôвъ цирку,

зъ свѣтлымъ, доборовымъ и зовсѣмъ новымъ програмомъ.

Завтра въ середу 16 вересня

перше спортове бенефісове представлене

знаменитои ѣздчинѣ высшои школы

Бароновои де Вальберґъ.

Зъ высокимъ поважанемъ

Цезаръ Сідолі, *директоръ.*

1

КВИЗДЫ

выключно прив.

Restitutionsfluid

Вже бдъ **30 лѣтъ** есть уживана зъ **найлѣпшимъ успѣхомъ** по многихъ **стайняхъ надвôрныхъ,** и въ **бôльшихъ стайняхъ** цивильныхъ и войсковыхъ, для **змôцненя и наданя силъ по великихъ змученяхъ** при **звихненяхъ, пôдбитяхъ, сухожиляхъ** и т. д.

Цѣна одной фляшки 1 зр. 50 кр.

Правдивый можна лишень зъ выжше наведеною маркою охоронною получити у всѣхъ аптикахъ и дроґуеріяхъ Австро-Угорщины.

Щоденна експедиція почтова:

FRANZ JOHANN KWIZDA

k. u. k. österr. u. k ruman. Hoflieferant. Kreisapotheker. Korneuburg bei Wien.

Понеже новою уставою торговельно-промысловою строго заборонено домокружну продажь вещей церковныхъ обѣзджаючимъ по селахъ и мѣсточкахъ, всякій вещи церковнй, якъ фелоны, хоругвы и прч. спродавати, — проте поручае:

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ АНТОНІЯ СТАХІЕВИЧА

въ Тернополи,

Всечестнѣйшому Духовеньству, Брацтвамъ церковнымъ велико заосмотреный складъ матерій церковныхъ на фелоны и спродае по цѣнахъ зниженыхъ **фелоны** (свѣтлй, багряни, зелени и чорни):

зъ вовняного найлучшого адамашку по зр. 30, 34, 40.
зъ пôвшовковыхъ матерій французкихъ по зр. 45, 52, 58, 65.
зъ шовковыхъ матерій французкихъ по зр. 70, 80, 90, 100 и визше.

Хоругви брацкй зъ вовняного найлучшого адамашку зъ вышитыми крестами по зл. 20. зъ образами по зл. 30. — **Хоругви шовковй** по зл. 70 и 75.

Всяку утварь церковну, якъ шалѣ до монстранціи, бурсы, дальматики, стихарѣ и прч. въ великôмъ выборѣ на складѣ.

Направы фелонôвъ принимае ся.

Упрашаю всякй замовленя впростъ до торговлѣ моеи адресувати. На желане высылаю готовй церковнй до выбору, або прôбки матерій.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купуе и спродае

всякй ефекта и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жадной провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручае:

4½% листы гипотечнй.	**4%** пожичку пропинаційну галицку.
5% листы гипотечнй преміованй.	**5%** „ „ буковиньску.
5% листы гипотечнй безъ преміи.	**4½%** пожичку угорской желѣзнои дороги державнои.
4½% листы Тов. кредитового земс.	**4½%** пожичку пропинаційну угорску.
4½% листы Банку краевого.	
4½% пожичку краеву галицку.	

4% угорскй Облигаціи индемнизаційнй,

котрй то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купуе и продае **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного пріймае бдъ Вп. купуючихъ всякй **выльосованй, а вже платнй мѣстцевй** паперѣ цѣннй, якъ такожъ **купоны за готôвку, безъ всѣлякои провизіи, а противно замѣсцевй,** лишень за бдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляе новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ, за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить.

Терпите ломане руки або ноги, рване, гостець, ревматизмъ, котрй вамъ особенно долягають въ порѣ вогкôй дощевой?

Читайте якъ помагае въ такихъ терпѣняхъ:

EXCELSIOR

Средство дуже цѣнене у всѣхъ гостцевыхъ терпѣняхъ именно застарѣлыхъ, объявляючихъ ся ломаньемъ костей и т. п.

Подяка. Вcч. п. Брониславъ Виткевичь, аптикарь у Львовѣ.

Мило менѣ переслати В. Всечестности мои найсердечнѣйши слова подяки за Вашь дѣйстно чудесный *Excelsior.* Страшнй терпѣня, якй выдержавъ я зъ каждою змѣною воздуха, довгй лѣта треваючй болѣ въ костяхъ нôгъ, котрымъ нѣ одна сѣрчана купѣль помогчи не могла — перестали, якъ-бы чудесною рукою бднятй, по натертю кôлькохъ фляшокъ „Excelsior"-а. — Вдячнôсть моя для Васъ Пане тревати буде якъ довго жити буду, а першимъ ей вôдгомономъ най будуть тй слова моеи подяки.

Краковъ, 16 лютого 1891. **Антоній Гордыньскій.**

Такихъ подякъ получивъ вынаходець „Excelsiora" тысачѣ — бо каждому помагае скоро и разъ на всегда.

Спроваджувати можна найменьше 2 фляшки, котрй коштують по 60 кр. в. а. разомъ 1 зр. 20 кр. — Треба надôслати 1 зл. 50 кр. т. е. за 2 фляшки „Excelsiora" оплату почтову и опаковане.

Прошу адресовати: Брониславъ Виткевичь, аптикаръ у Львовѣ, улиця Жовкôвска (колорамны).

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.